

હજજની સુત્રતો

કોઈ મુસલમાન જ્યારે હજજનો ઈરાદો કરે, તો તે સૌથી પહેલા હલાલ કમાણીથી મુસાફરીનો ખર્ચ ઉપલબ્ધ કરે. જો કરજદાર હોય તો કરજ પહેલા અદા કરે. જો લોકોના હક્કો તેના પર નીકળતા હોય તો તેને અદા કરી દેવામાં આવે અને મામલાઓને નિપટાવ્યા પછી ‘ઈસ્તિખાર’ કરે, પછી ફરી વિશુદ્ધ હૃદયથી અલ્લાહ માટે હજજનો મજબૂત ઈરાદો કરે અને જ્યારે હજજનો સફર શરૂ કરે, તો સફરના આદાબ (શિષ્ટાચાર)નું ધ્યાન રાખે, વધુમાં હજજને શરૂ કરે તો આ અનુસંધાનમાં અલ્લાહના રસૂલ ﷺ ની સુત્રતોનું વિશેષ ધ્યાન રાખે અને એ સુત્રતો આ પ્રમાણે છે :

- એહરામ બાંધા પછી અને દરેક નમાજ પછી ‘તલિયા’ની ખાસ કાળજ રાખે. ‘તલિયા’ના શરૂદો આ પ્રમાણે છે :

لَبِّيْكَ اللَّهُمَّ لَبِّيْكَ، لَبِّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، لَبِّيْكَ إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ (ابو داؤد)

તલિયાનું વારંવાર દોહરાવવું મુસ્તહબ છે. તલિયા ઊંચા અવાજથી કહેવી જોઈએ. જ્યારે સવાર હોવ કે સવારીથી ઊતરતા હોવ, તલિયા કહો, જ્યારે ઊંચાઈ પર ચઢો કે નીચેની તરફ ઊતરો તલિયા કહો, વધુમાં દરેક નમાજ પછી તલિયા કહો. એહરામ બાંધા પછીથી લઈને ૧૦ જીલહજજ - કુરબાનીના દિવસ સુધી રમી જમરહ અલ-અકબા સુધી આવિરત દરેક પ્રસંગે તલિયા કહેતા રહો.

- ‘તવાફે કુદૂમ’ કરો.
- તવાફની બે રકા’તો અદા કરો.
- યબે અરફાની રાત મિનામાં પસાર કરો, અને યબુલ તરવિયાના દિવસે મિનામાં પાંચ નમાજો અદા કરો.
- મિનાથી મક્કા ગયા પછી વાદીએ મુહસ્સબ અવશ્ય જવું.
- હજજના ખુત્બામાં હાજર રહેવું. પહેલો સાતમી જીલહજજ ખાનાએ કાબામાં અને બીજો યબુલ અરફાના દિવસે અરફાતના મેદાનમાં અને ત્રીજો મિનામાં રોકાણના બીજા દિવસનો ખુત્બો.
- અરફાતથી ચાલીને મુજૂદહ્કમાં મગારીબ અને ઈશાની નમાજો જમા કરીને પઠવી.
- ઝમજમનું પાણી ખૂબ પીવું.
- નવાફિલ, તવાફ, દુઆ અને ઈસ્તગફાર વગેરે નેક કાર્યો પુષ્ટ કરવાં.

